

ราชสีห์กับหนู

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนโตะ

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

พูดถึงถ้าใครมาแล้วมีปัญหาให้เขียนขึ้นมาเลย มันจะได้เป็นปัญหาของตัวเอง ไม่อย่างนั้นก็อาศัยฟังคนอื่น ถ้าปัญหาของตัวเอง

ถาม : อันนี้เขาถามมาว่า อายุมากแล้ว ๘๓ อย่างเข้า ๘๔ ภาวนามากทำไมจิตมันไม่ลง สักที ยิ่งแก้ยิ่งทำยากเพราะสังขารไม่อำนวย แต่โยมก็ยังพอเจริญกรรมได้ นั่งได้ แต่รู้สึก ว่าไม่ก้าวหน้าเท่าไร จึงเรียนถามว่าจะทำวิธีใดจึงจะดี ซึ่งเวลานี้โยมก็ใช้พุทโธ บางครั้งก็ กำหนดขุบหนอ พองหนอแล้วแต่เวลา ไม่ทราบว่าจะทำถูกต้องหรือไม่ จึงอยากขอความ กรุณาจากหลวงพ่อกับว่าควรจะทำอย่างไร เตรียมตัวอย่างไรดีเพราะเวลามันสั้นอยู่แล้ว

หลวงพ่อก : เวลาเราปฏิบัติกันทุกคนก็ปรารถนาทั้งนั้นแหละ ฉะนั้นพูดถึงเวลาถ้า ภาวนาแล้ว เวลาเราไปมีลูกศิษย์หลายคนถามว่าภาวนามา ๑๐ กว่าปี บางคนลาออกจาก งานมานะ บางคนมาอยู่วัดนี้ ๑๐ ปี ๒๐ ปีทั้งนั้นเลย แล้วทำไมมันไม่ได้ผล

คำว่าได้ผลนะ เพราะเวลาเราศรัทธา เรามีความเชื่อ เห็นไหม เราก็มีความตั้งใจ ของเรา เราตั้งใจของเรา เราอยากทำของเราเต็มที่เลย แต่เวลาไปทำแล้วๆ พอเวลาทำขึ้นไป มันเหมือนนะคูสิคูเวลาเขาทำนา นี่ ๓ ปีน้ำท่วมหนหนึ่ง ๔ ปีน้ำท่วมหนหนึ่ง จะมีน้ำท่วมใหญ่หนหนึ่งตลอดเวลา แล้วเวลาเราทำไป ถ้าทางวิชาการ ตามสถิตินี้ทางการเกษตร เขาจะบอกเลยว่า ๓ ปี ๔ ปี เวลาธุรกิจมันกำลังดีขึ้นมานั้นต้องตกทีหนึ่ง

ฉะนั้นเวลาคนเขาทำอาชีพนี้เขาจะสะสมเงินของเขา เวลาเหตุการณ์มันตก ขึ้นมาเขาจะเอาสิ่งนั้นมาสำรองการดำรงชีวิตของเขา เขาบริหารจัดการของเขา.. อันนี้ ด้วยสถิตินะ เราเห็นว่าโลกมันเป็นแบบนี้ แต่เวลาภาวนาเราก็ตึงใจภาวนากัน เราตั้งใจ

ภาวนานะเพราะอะไร เพราะเรามีครูบาอาจารย์ ครูบาอาจารย์เรานี้เป็นคนชี้แนะ เป็นคนยืนยันว่ามรรคผลมีจริง แล้วทุกคนก็ประสบได้กับความทุกข์

เวลาทุกข์นี้เราประสบได้นะ เวลาชีวิตนี้ทุกข์นัก เราอยากจะพ้นจากทุกข์ เราอยากจะพ้นจากทุกข์ ทีนี้เราพ้นจากทุกข์นี้ด้วยเจตนาอย่างเดียวพอไหม.. ด้วยเจตนาอย่างเดียว ทุกคนนี้ถ้าเจตนาอย่างเดียวนะ ประเทศไทยจะไม่มีที่อยู่เลย พระจะเต็มวัดหมดเลย เพราะว่าทุกคนก็อยากจะพ้นทุกข์ คุณิวัชประเพณีผู้ชายทุกคนได้บวชหมด แล้วถ้ามันพ้นทุกข์นี้ไม่มีใครสึกหรอก ชาวพุทธทั้งหมดในประเทศไทยนี้เป็นพระหมดเลย แล้วเป็นพระอรหันต์หมดเลย

โอ้โฮ.. มันก็ดี สังคมมันก็ต้องดีเป็นธรรมดา แต่เวลาบวชเข้ามาแล้วมันก็มีความจำเป็นทุกคนใช้ใหม่ บางคนมีพ่อแม่ มีปู่มีย่า มีตามียาย มีอาชีพ มีภาระความรับผิดชอบ ก็บวช ๓ วัน ๗ วันเดี๋ยวนี้ เมื่อก่อนบวชคนละพรรษา เดี่ยวนี้บวช ๗ วันเท่านั้นละ บวชแล้วก็สึก

เรามีเจตนาอย่างเดียวพอไหม ถ้าเรามีเจตนาอย่างเดียว เห็นไหม เจตนาที่เราก็มีเจตนา ทุกคนมีเจตนาดีทั้งนั้นละ ครูบาอาจารย์ของเราซึ่งมีความมุ่งมั่นใหญ่ พอคความมุ่งมั่นขึ้นมา เวลาทำไปแล้ว นี่เวลาทำไปแล้ววาสนาของคนคือคนมีสัจจะ มีสัจจะนี่เวลามันตั้งกติกากับตัวเองมันจะทำตามสัจจะนั้น ถ้าทำตามสัจจะนั้นจะได้ผลหรือไม่ได้ผล นั่นอีกเรื่องหนึ่งนะเพราะเราตั้งสัจจะแล้ว นั่ง ๕ ชั่วโมง ๑๐ ชั่วโมง ๒๐ ชั่วโมงนี่เราตั้งสัจจะแล้ว เราตั้งสัจจะแล้วนี้ได้ผลหรือไม่ได้ผล

คนที่มีความวาสนาจริงๆ เห็นไหม หลวงปู่มั่น ! หลวงปู่มั่นปรารถนาพุทธภูมิมาแล้วลามา แล้วก็มาเป็นครูบาอาจารย์ของเราเนี่ย ครูบาอาจารย์.. พุคถึงผู้ที่เป็นพระอรหันต์ได้ต้องสร้างมาแสนกัป ทีนี้คำว่าสร้างมาแสนกัปนี้มันก็มีสัจจะ พอมีสัจจะขึ้นมาะ เวลาหลวงตาท่านนั่งตลอดรุ่งๆ ท่านพูดอย่างนี้เลยนะ

“นี่คนๆ เดียว ! จิตดวงเดียวไม่ใช่มีจิตอื่นเลย จิตที่มีวาสนาจิตเดี่ยวนี่แหละ !”

บางวันภาวนาถ้ามันลง ลงง่ายๆ ลงแบบว่ามีปัญญา วันไหนภาวนาแล้วลง ในนั่งตลอดรุ่งนี้แหละมันลง พอลงเข้ามานี้จิตมันจะลง ลงไปนะ ๓ ชั่วโมง ๔ ชั่วโมงมันจะ

ตอนขึ้นมา บางทีลงทีหนึ่งนี่ คนเข้าสมาธิเวลายันลงนะ ๒ ชั่วโมง ๓ ชั่วโมง ๔ ชั่วโมง ๕ ชั่วโมง บางคนลงครึ่งชั่วโมง บางคนลงไม่กี่วินาที เห็นไหม เวลาลงนี่มันไม่เท่ากันหรอก ทีนี้พอมันลงแล้วนี่มันลงขนาดไหนมันก็ตอนออกมา พอตอนออกมาถ้าพิจารณาเข้าไปมันก็ลงอีก ก็ตอนออกมา ไม่มีใครบอกว่าโอ้ย.. พอลงแล้วมันตลอดรุ่งเลย พอนั่งแล้วตลอดรุ่ง

มี ! เป็นบางครั้งบางคราว อย่างเช่นเวลาจิตมันลงปั๊บ ตอนอีกทีหนึ่ง ๔ โมงเช้าแล้ว นี่เพราะมันลงลึก มันลงลึกมันเป็นบางครั้งบางคราว แต่เวลาลงมันเหมือนกับเรานอนนี่แหละ เวลาเรานอน เห็นไหม บางทีก็นอนตลอดรุ่งเลย บางทีตื่น ๓ หน ๔ หน จิตเวลาลงมันก็ลงอย่างนี้

นี่พูดถึงเวลายันลงนะ ! ถ้าวันไหนมันไม่ลงท่านบอกเลยนะ หลวงตาท่านพูดว่า “ถ้าวันไหนมันไม่ลง วันนั้นนะต้องใช้ปัญญาอย่างเต็มที่”

พุทธโศกเต็มที่แล้วนี่มันเอาไม่อยู่นะ เวลามันใช้ปัญญาหมุนเข้าไปในร่างกาย พิจารณานี้พิจารณาพุทธโศก พุทธโศก พุทธโศก พิจารณาร่างกาย พิจารณาใช้ปัญญาอบรมสมาธิ พิจารณาให้ลง พิจารณาเวทนานี้ ท่านบอกวันนั้นบอบช้ำมาก ! บอบช้ำมากแต่ก็ลง ลงเพราะอะไร ลงเพราะความจริงของเราไง ลงเพราะสัจจะของหลวงตาท่านตั้งไว้เองว่าไม่ลูก !

ตลอดรุ่งอย่างเดียวอย่างไรก็ไม่ลูก เอ็งจะลงหรือไม่ลงไม่เกี่ยวไม่ลูก ถ้าไม่ลูกขึ้นมามันก็ต้องหาทางของมันจนได้ พอหาทางของมันจนได้พอมันลง เห็นไหม แล้วเวลามันตอนขึ้นมา ท่านบอกเวลาลูกตอนเช้า ถ้าวันไหนมันลงดีลงด้วยความสะดวก วันนั้นลูกแล้วเดินไปได้เลย วันไหนมันลงยาก วันไหนมันได้มีการต่อสู้มันบอบช้ำเต็มที่ ถ้าลูกแล้วล้มเลย

ฉะนั้นเวลาจิตมันตอนออกมาแล้วจะต้องนั่งอยู่ แล้วเอาขาตั้งออกไป ขานี้ตั้งออกไปวางไว้ แล้วเอาขาข้างหนึ่งก็ตั้งออกไปวางไว้แล้วนั่งเฉยๆ ให้เลือดลมมันหมุนก่อน ให้ร่างกายมันรับรู้ก่อน จนรับรู้เสร็จแล้วค่อยๆ ลูกขึ้น

นี่คนๆ เดียวนะ ! บางวันนะถ้ามันลงดี เห็นไหม ลูกเดินได้เลย เหมือนไม่ได้นั่งเลย ร่างกายปกติลุกไปเลย.. เราจะเทียบให้เห็นว่าทำไมเราแก่เฒ่า เราภาวนามาขนาดนี้ ทำไมมันทุกซ้มนัก ทำไมมันไม่ลง ทำไมมันไม่ลง ฉะนั้นเจตนาตัวเดียวกัน เวลาเจตนาอย่างเดียวกันเราเอามาจะ เวลาเราไปสมนุกสมบั้น เวลาไปเจอวิกฤติมันจะน้อยใจนะ

เรานี้แปลก นิสัยของเรานิสัยมันแบบว่า จะบอกว่าเป็นนิสัย.. ไม่ใช่ของคนนะ นิสัยว่ามันจะสงสารหรืออย่างไร มีพระมหาหยาเยอะมาก แล้วบอกว่ามีอาการอย่างนั้น มีความลำบากอย่างนี้ เราก็พยายามจะไปช่วยตรงลำบากนั้นละ แต่พอเวลาไปช่วยที่ไรนะงูเห่า ! งูเห่า ! ช่วยงูเห่าทุกทีเลยมันกัดเอา เวลาช่วยเสร็จแล้วมันก็ข้อนมากัดหมับ ! ข้อนมากัดหมับ !

แปลก ก็เลสเป็นอย่างนั้นจริงๆ นะ แต่เวลาใครมารำพันนะ มีมารำพันบอกว่านี่ ลาออกจากงานเลย บวชเลย เต็มทีเลย เราก็เต็มทีนะ เต็มทีกับเขาเหมือนกัน แต่คนคิดก็มี แต่พอเวลาถ้าเป็นงูเห่านี้เขาไม่คิดถึงเลยนะ เพราะว่าเราช่วยเหลือเขา.. คำว่าช่วยเหลือ หมายถึงว่าเหมือนความรับผิดชอบ ความรับผิดชอบพอเขาบวชแล้วใช้ไหมเราก็ต้องพยายาม พยายามว่า

๑. ที่อยู่ที่อาศัย

๒. คอยชี้หน้า

๓. ให้เขาหาที่ผ่อนคลาย คือเปลี่ยนสถานที่

เขาก็ไม่พอใจสักอย่างเลย ไม่รู้จะเอาอะไร นี่เจอสภาวะแบบนี้มาก็เยอะ.. นี่เราเห็นสภาวะแบบนี้เราก็กลับมาที่โยมนี้ไง โยมเขาถามว่าเขาอายุ ๘๐ กว่าแล้ว แล้วภานานี้ควรจะทำอย่างไร

เราชักออกมาข้างนอก เห็นไหม ปัญหานะ ถ้าคนๆ นั้นมีปัญหา แล้วเราก็แก้ปัญหานั้นนะ แก้กันไม่จบหรอก เราดึงปัญหาออกมา ดึงคนๆ นั้นออกมาจากปัญหา ก่อน พอดึงคนนั้นออกจากปัญหาแล้วเรามาคุยกันว่าปัญหามันคืออะไร

นี่ก็เหมือนกัน คนนี้อายุ ๘๔ แล้วไข่มุ่ แล้วก็บอกว่านี่ภาวนาไม่ลง แล้วบอกภาวนาไม่ลงก็ภาวนาเข้าไป พอภาวนาเข้าไปมันก็เอาหัวชนภูเขาไป แต่ถ้าเราดึงออกมา ก่อน ดึงออกมา เห็นไข่มุ่ ดึงออกมา

นี่เอาเรื่องหลวงตามาพูดให้ฟัง เอาเรื่องของผู้ที่มีความทุกข์ยากมาพูดให้ฟัง แล้วชีวิตเราก็ทุกข์ยากเหมือนกันละทีนี้ เราก็เอาชีวิตเรามาเป็นตัวอย่าง เอามาเป็นตัวอย่างว่าเราก็ต้องวางใจให้หมดใจ คนเรานี้ละ บางทีหนูมันช่วยราชสีห์ได้นะ เวลาราชสีห์มันคิดบ่วง หนูนี้มันสามารถไปแตะกัศเชือกจนเชือกขาด ราชสีห์นั่นหลุดออกไปได้นะ

นี่ก็เหมือนกัน การภาวนาเรามาของเรามากเต็มทีเลย มันมีเกร็ด มีความเป็นอยู่เล็กน้อย ถ้าจิตใจนี้ละ จิตใจนี้หนูกับราชสีห์ สติมันมี เห็นไข่มุ่ สติมี ปัญญา มี เหมือนหนูไข่มุ่ หนูมันจะช่วยหัวใจเรา หัวใจที่ทุกข์ยากหนูมันจะช่วยราชสีห์ ตั้งใจ ! ตั้งใจ !

ฉะนั้นพูดถึงเจตนาที่ถูกต้อง เจตนาการกระทำถูกต้องทั้งนั้นแหละ แต่เราตั้งใจของเรา พอตั้งใจแล้วมันทำซ้ำทำซากไป ทำซ้ำทำซาก หลวงตาสอนคำนี้ประจำ

“อย่าเสียดายอารมณ์ความรู้สึกของตัวเอง”

นี่ตั้งเป้าไว้เลยเป็นอย่างนั้น แล้วก็กอดไว้เลย พอกอดไว้เลยนี่ราชสีห์มันโดนบ่วง บ่วงมันรัดไว้หมดแล้ว ราชสีห์มันคิดบ่วงไข่มุ่ ดิ้นอยู่นั่นละ ก็ตั้งเป้าไว้ไข่มุ่ ตั้งเป้าไว้ไข่มุ่ เสียดชีวิตมาเลย มีเป้าหมายเต็มทีเลยแล้วจะได้สิ้นสุดเลย นี่ราชสีห์มันโดนบ่วง โดนบ่วงคือว่าสัญญามันมัด กิเลสมันเอานี้มาหลอกเรา นี่ถ้าหนูมันมาแตะเชือกนั่นให้ราชสีห์หลุดออกไปได้

สิ่งใดเราตั้งเป้าหมายไว้แล้ว แล้วไม่ต้องเอามาใส่ใจ ไม่ต้องเอามาไว้ในหัวใจ เราพยายามทำของเรา ทำในหัวใจของเรา.. นี่ไงเป้าหมาย เป้าหมายมันหลอกเราว่าเป้าหมายเป็นอย่างนั้น ทุกคนเวลานั่งนี้ตั้งเป้าไว้ก่อนเลย แล้วก็หัวทิ่ม หัวทิ่มทุกคนเลย ฉะนั้นตั้งเป้าหมายตั้งได้ไข่มุ่.. ได้ เพราะเป้าหมายเขาเรียกว่าอริฐานบารมี บารมีสิบทิศ !

เราตั้งใจจะทำคุณงามความดี ตั้งเป้าหมายไว้แล้ววางไว้ไข่มุ่ แล้วก็มาตั้งสติ มาล่อกันนี้แหละ ได้ไม่ได้นี่หนูตัวนี้มันมาช่วย ช่วยให้หัวใจดวงนี้หลุดออกไปได้ ถ้าไม่อย่างนั้นนะหนูตัวเล็กน้อย หนูมันจะมีประโยชน์อะไร หนูสกปรก หนูไร้สาระ หนู

ไม่มีความหมายอะไรเลย เป้าหมายกุติสุดยอด นิพพานกุติสุดยอดแล้วก็มัดใจไว้ รััดไว้
 อย่างนั้นล่ะไปไม่รอดหรอก แต่เวลาถึงที่สุดแล้วนะ ไอ้สติปัญญาของเราเนี่ยแหละ
 สติปัญญา การเดินจงกรม นั่งสมาธิ ภาวนานี้แหละมันจะทำให้เราทำได้

ทีนี้เราทำไม่ได้เพราะเราไปยึดมั่นถือมั่นกับสิ่งเป้าหมาย เป้าหมายนี้เป็นอธิษฐาน
 บารมี.. คาบนี้ละ มีคณีสองคม คมหนึ่งมันชำระกิเลส คมหนึ่งมันก็ทำร้ายเรา ถ้าเป้าหมาย
 นี้ธรรมทุกข้อแหละ เกรียณมีสองด้านทั้งนั้นมิดิและชั่ว ในความดีก็มีความชั่ว ในความ
 ชั่วก็มีความดี นี่เราจะใช้มันให้เป็นประโยชน์กับเราหรือเป็นโทษกับเรา นี่เิงเราบอกว่า
 เราตั้งเป้าหมาย เราจะภาวนา จนเราจะสิ้นกิเลส นี่ก็เป็นความดีนะ ตั้งเป้าแล้วมันก็
 เชือดคอเรา เชือดคอเราเลย.. ไซ้เราตั้งเป้าไว้แล้วเราวางไว้ วางไว้แล้วทำของเรา

จะนั่นเวลาทำบุญกุศล เห็นใหม่ คนที่ทำบุญกุศลเขามีเจตนาของเขา เขาทำความ
 ดีของเขาจะทำแบบทิ้งแหว ไม่คิดไม่ยึด แต่ของเรานี้เราทำความดีของเราละ แล้วก็ไปนั่ง
 ทุกข์ที่บ้าน ทำบุญเสร็จแล้วกลับไปนั่งทุกข์ที่บ้าน เอ๊ะ.. ทำบุญแล้วจะได้บุญหรือเปลววะ
 (หัวเราะ) ก็ทำบุญไปแล้วมันกลับไปบ้านมันนอนก่ายหน้าผากเลย เอ๊ะ.. ทำบุญแล้วจะได้
 บุญหรือเปลววะ เปิดตำราทันทีเลยนะ ตำราร้อยตำรากี่เขียนไปร้อยอย่างนะ ไอ้นั้นทำบุญ
 อย่างนั้น ไอ้นี้ทำบุญอย่างนี้

เราทำบุญนี้ละ เรามีนะคนที่ฉลาด เวลาพระเทศน์ว่าทำบุญจะได้ อย่างนั้นๆ เวลา
 เราเทศน์เขามาหาเราเลยนะ “หลวงพ่อก จะได้อย่างนั้นจริงๆ เหรอ.. จะได้อย่างนั้นจริงๆ
 เหรอ” เราบอกว่าตำราเขาสอนไว้อย่างนั้น จริงหรือไม่จริงตอนที่ในพระไตรปิฎกพูด
 อย่างนั้นมันเรื่องจริง เรื่องจริงเพราะอะไร เพราะมันยังไม่มีสิ่งใดเป็นรูปแบบให้ไปถือป
 ฏิได้

จะนั่นคนทำต่อนั้นมันได้จริงทั้งนั้นแหละ แต่พอเราเห็นใหม่ คูติถ้าไม่มีรางวัล
 ที่ ๑ เราก็ไม่รู้ว่ามีรางวัลที่ ๑ คืออะไร พอเราเห็นมีรางวัลที่ ๑ บ๊ีบทุกคนก็อยากได้รางวัลที่
 ๑ แล้วก็เอารางวัลที่ ๑ มันไปถือปฎิมันก็เป็นสัญญาแล้ว จะทำให้ได้แบบนั้นๆ คำมันก็
 เลยก่าไป แต่ถ้ามันไม่มีสิ่งใดแล้วเราทำของเราเลย มันจะเป็นประโยชน์กับเราเอง
 ประโยชน์กับเราเอง อันนี้ต่างหากล่ะ

นี่เขามาถาม เขามาถามเรานะลูกศิษย์นี่ เขาถามว่าที่พระโฆษณาว่าทำอย่างนั้นแล้ว จะได้เกิดเป็นเทวดา จะได้วิมววิมาน เขาถามเราว่า “หลวงพ่อดีได้ออย่างนั้นจริงไหม” เราบอกในพุทธกาลจริง ! ทุกตะเข็ญใจ เห็นไหม ที่มาไถนาๆ อยู่นั่นนะ เรายกเรื่องนี้ประจำ เพราะอะไร เพราะมันเป็นเรื่องจริง นี่ทุกตะเข็ญใจมาไถนา แล้วที่บ้านต้องมาส่งอาหาร แต่เขามาช้า หิวมาก ถ้ามานี้เดี่ยวต้องมีปัญหาแน่นอนเลย

สุดท้ายแล้วโคจรจนว่าถ้ามานี้ต้องมีปัญหา พอมา.. เราจำไม่ได้ชัดเจนแล้วว่าเป็น พระสารีบุตรหรือพระกัสสปะออกจากสมาบัติมา พอดีที่บ้านเขามาส่งอาหารพอดี จิตใจมันคิดถึงนะ มันมีศรัทธาก็ถวายไปหมดเลย ถวายไปเท่ากับถวายชีวิตนะเพราะไม่กินนี้ ช็อกตายได้ พอถวายไปปั๊บก็ให้พร พอไปแล้วก็กลับชุ่มชื้นด้วยบุญ ทั้งๆ ที่หิวข้าวนี้แหละมันชุ่มชื้นด้วยบุญ ลงไปไถนาดินพลิกขึ้นมาเป็นทองคำหมดเลย

พอเป็นทองคำหมดเลยนะ โอ้โฮ.. เพราะสมัยโบราณมันเป็นคนจน มีทองคำก้อนหนึ่งเอาไปนี้โดนจับแน่นอนเลย เขาว่าขโมยโคจรมา เพราะทุกตะเข็ญใจจะมีทองคำได้ อย่งไรก็ตัวเองก็ไม่กล้าหยิบ นี่คนมีปัญญาไงก็ไปเฝ้าพระเจ้าพิมพิสาร พระเจ้าพิมพิสารเป็นพระโศดาบัน บอกมีทองคำ นี่ไถนาไปดินพลิกออกมาเป็นทองคำ

ไปพูดกับคนอื่นคนอื่นจะเชื่อไหม ไม่มีใครเชื่อหรอก แต่พระเจ้าพิมพิสารเชื่อ พอเชื่อก็ให้มหาดเล็กให้ทหารเอารถไปเข็นว่าทองคำมีเท่าไร มี ๘๐ เล่มเกวียน ก็เอาเกวียนไป พอดีไปเอาทองขึ้นมา ทหารไปหยิบขึ้นมา ยกทองคำขึ้นมากลายเป็นดินอย่างเก่า ยกทองคำขึ้นมากลายเป็นดินอย่างเก่า ก็กลับมาบอกพระเจ้าพิมพิสารบอกว่าไปแล้วเจอทองคำ พอยกขึ้นมาเป็นดินหมดเลยเพราะมันพลิกมาจากดิน

พระเจ้าพิมพิสารเป็นพระโศดาบัน เห็นไหม บอกว่าเธอกลับไปใหม่ ไปบอกเขา ไปตั้งเจตนาที่นั่นบอกว่ามาเอาทองคำของทุกตะเข็ญใจนี้ ไม่ใช่เอาทองคำของพระเจ้าพิมพิสาร ไม่ใช่เอาทองคำของใคร ยกขึ้นมาเป็นทองคำอย่างเก่า ยกขึ้นมาเป็นทองคำอย่างเก่าก็เอามากองไว้ที่นครราชคฤห์ ๘๐ เล่มเกวียนนะ ก็เลยตั้งให้ทุกตะเข็ญใจนี้เป็นเศรษฐีประจำรัชกาล จากคนรับจ้างไถนาไม่ใช่เจ้าของนา รับจ้างไถนา

นี่เงาทำของเขาด้วยเจตนาของเขา อันนี้แหละที่มันเป็นให้ชาวพุทธมาฟังใจว่า ทำบุญจากพระที่ออกจากสมาบัติแล้วมันจะรวยเร็วๆ ไง ใ้ที่ว่าทำบุญกับพระออกจาก

สมบัติๆ ก็มาจากนี้แหละ แต่มันไม่ได้หลอกทำบุญกับพระออกจากสมบัติจะได้บุญ
 มากๆ ก็มาจากตรงนี้ ! อยู่ในพระไตรปิฎก นี้พูดถึงมีคนเขามาแย้งกับเรานะ เพราะอะไร
 เพราะพระนี่เวลาพูดอะไรออกไปเขาก็มาถามเราเพราะเราก็เป็นพระ แล้วทำไมเราต้อง
 รับผิดชอบพระทั้งประเทศไทยวะ ก็มันไม่ใช่หน้าที่กูนี่หว่า แต่เขาก็มาถามมาถามนะ

อันนี้มากให้เห็นว่าถ้าเราไปสัญญา เราควรทำอย่างนั้นเหมือนกัน เพราะเขาทำ
 แล้วได้ดีเราก็อยากทำความดี แต่ผลไง ผลเพราะอะไร เพราะเราทำเพราะเราอยากได้ไง
 แต่ทุกตะเข้ใจนั้นเขาไม่รู้อะไรเลยนะ เขาไม่รู้อะไรเลย เขามีแต่ความศรัทธา แล้วเขาก็
 ทำของเขาด้วยเจตนาบริสุทธิ์ เขาไม่รู้ว่าเขาจะได้อะไรตอบแทน แล้วมันได้มาตาม
 ข้อเท็จจริง แต่เราเห็นเขาทำแล้วเราอยากได้ มันแตกต่างกัน เห็นไหม แต่เราก็ทำตามเขา
 นั้นแหละ

ฉะนั้นพูดถึงเวลาที่ว่าราชสีห์เราก็อยาก เราอยากเป็นพระอรหันต์ เราอยากให้อจิต
 เราสงบ เราอยากทุกอย่างแหละ เราอยาก แต่อ้ออยากอันนี้นะโดยหลักแล้วมันเป็นสิ่งที่
 ปฏิเสธไม่ได้ โดยธรรมชาติของจิตมันมีความอยาก จิตได้สำนึกมันมีของมันอยู่ อันนี้เรา
 ปฏิเสธไม่ได้ เพราะเราปฏิเสธไม่ได้เวลาเราทำถึงลำบากอยู่นี่ไง แต่ถ้าเราตั้งสติของเรา
 เราแก้ไขของเราละ

เราอยากในเหตุ พระพุทธเจ้าสอนอยากในเหตุ อยากเดินจงกรม อยากนั่งสมาธิ
 ภาวนา แล้วคิดอย่างนี้เป็นใหม่ พออยากแล้วนี้ โทษนะ.. ได้ก็ช่าง ไม่ได้ก็ช่าง ถ้าใจจริง
 ประสาเราก็จะบอกว่าได้ก็ช่างแม่ง ไม่ได้ก็ช่างแม่งอะไรอย่างนี้ แต่พูดไม่ได้ ได้ก็ช่าง
 ไม่ได้ก็ช่างเลยละ เดินจงกรมแม่งไปเลย ได้ก็ได้ ไม่ได้ก็ไม่ได้ละ คุณมันจะได้ไหม เราสู้
 มันเต็มที่ ไม่ต้องไปอยากอะไรทั้งสิ้น นี้พูดถึงอย่างนี้มันถึงจะได้

นี้พูดถึงเพราะเวลาอ่านปัญหาแล้วมันสะเทือนใจ มันสะเทือนใจเพราะมีคนมา
 ปรีกษาเรื่องนี้เยอะ แล้วคนที่มาปรีกษาเรื่องนี้นะเออหรือออกมาทั้งนั้นละ จะกลับก็กลับ
 ไม่ได้ แล้วออกมาแล้วเจอปัญหานี้เยอะ เราไปบ้านตาดก็มีคนมาปรีกษาปัญหานี้แหละ มี
 คนมาปรีกษาปัญหานี้ แล้วนี่ก็เจอปัญหานี้ ภาษาเรานะเขาเออหรือออกมาแล้ว เขาเสียสละ
 หน้าที่การงานเขามาแล้ว ด้วยเจตนาที่ว่าอยากจะพ้นจากทุกข์ แล้วมาปฏิบัติแล้วมันก็เป็น
 อย่างนี้ เป็นอย่างนี้ปีบก็ต้องสู้กัน

ปัญหาเราเจออย่างนี้แล้วเราพยายามจะช่วยเหลือกันนะ แล้วจะให้แก่อะไรล่ะ ก็แก่อะไรที่พูดนี้.. แก่อะไรที่พูดนี้ อย่างที่พูดคือว่าวางใจให้ได้ ถ้าภาวนาแล้วเรามาอยู่วัด อยู่ว่า เราจะปฏิบัติคุณงามความดีแล้ว ถ้าเราทำความดีแล้วมันไม่ถึงที่สุด หรือถ้ามันไม่ถึงที่สุดเราก็ได้ทำสุดความสามารถของเราแล้ว คิดว่าเราไม่ได้ทำสิ่งนี้ ถ้าเราอยู่ทางโลก เราก็จะเลี้ยงลูกเลี้ยงหลานไปอย่างนั้น ทีนี้มารับผิดชอบเลี้ยงลูกเลี้ยงหลานไป แล้วเราเสียดสละออกมาเราเห็นแก่ตัวใหม่ เราผลักรถเรื่องลูกหลานเราให้ลูกหลานเราเขาดูแลกันเองใหม่

ถ้าเราอยู่อย่างนั้นมันก็เป็นความดีในครอบครัว ในตระกูลของเรา แต่เราสละชีวิต ออกมาเพื่ออยู่ของเรา เพื่อภาวนาของเราเนี่ยมันเป็นผลของวิญญูะ ไม่ใช่ครอบครัวของเรา เพราะจิตเนี่ยมันจะไปเกิดในข้างหน้า กามภพ รูปภพ อรูปภพ เกิดในเทวดา ในอินทร์ ในพรหม ในนรกอเวจี เห็นไหม เนี่ยมันรับผิดชอบมันสูงส่งกว่าใหม่ แต่โลกเขามองว่าเห็นแก่ตัว

ถ้าว่าเห็นแก่ตัว เห็นแก่ตัวหรือไม่เห็นแก่ตัวนั้นเพราะว่าความคิดแบบกิเลสไป แต่ความคิดของเรานี้เราปฏิบัติไป ผลจะได้หรือไม่ได้เดียวเราจะรู้ของเรา แล้วถ้าผู้ทรงศีล ผู้จำศีลอยู่ในวัด เวลาเวียนตายเวียนเกิดมันต้องมีคุณสมบัติที่จิตนั้นมีโอกาสได้มากกว่า นั่นคือสมบัติของจิตดวงนี้ ฉะนั้นได้หรือไม่ได้ไม่สำคัญ พอเราไม่สำคัญบีบจิตเนี่ยมันก็จะสบาย จิตเนี่ยมันก็จะไม่โดนกิเลสเหยียบให้ฟูบง

เขาเรียกว่าจิตฟู จิตแฟบ กิเลสเหยียบจนแฟบเลยแล้วก็พยายามภาวนากันหัวชนฝา แต่ถ้าจิตของเรานั้นเป็นธรรมชาติของมัน ได้หรือไม่ได้ก็ช่างหัวมัน ปัจจุบันนี้อยู่ในวัดในวาเป็นผู้ทรงศีล มันเป็นที่เคารพบูชาของเทวดา อินทร์ พรหมแล้ว ฉะนั้นสิ่งนี้มันมีคุณสมบัติในตัวของมันอยู่แล้ว เพียงแต่เวลาแคะมันร้อนๆ หน่อยเท่านั้นแหละ (หัวเราะ) เวลาแคะมันร้อนก็ร้อนหน่อย แต่คุณสมบัติมันเป็นตัวของมันอยู่แล้ว

เวลาเรื่องอย่างนี้หลวงพ่อท่านพูดนะ “ไฟนรกมันร้อนกว่านี้” เวลาเราเจอความร้อนความเย็นนี้เราหัวน้ไขว แต่ขณะที่เราไปตามจิต จิตที่มันไปสถานะนั้น คูสิไฟนรกนะ นี่จิตวิญญูณที่ลงไปเกิดในนรก แล้วไฟนรกมันเผา เผาจนละลายหมดเลยนะ แล้วก็ เป็นจิตขึ้นมาใหม่เพราะมันไม่ตาย ยังไม่หมดกรรม

มันเผาจนละลายเลยนะ แล้วก็เป็นคนนั้นขึ้นมาอย่างเดิม แล้วก็เผาจนละลายไปนะ แล้วก็เป็นคนนั้นขึ้นมาอย่างเดิม ไม่มีวันตายจนกว่าจะหมดกรรม ไปเจอไฟอย่างนั้นจะรู้จัก เจอความร้อนอย่างนี้เราก็ยังว่าร้อน ไปเจอความจริงเข้าแล้วจะรู้ว่าความจริงมันเป็นแบบใด ฉะนั้นเรายังไม่ต้องไปเจอความจริงนั้น เราพยายามรักษาใจเราให้รอดจากความจริงนั้น รอดกับสิ่งที่มันจะให้ผลอันนั้น รอดไปให้หมด อันนี้เป็นความจริงของเรา

นี่พูดถึงว่า เขาบอกว่าให้วิธีแก้อย่างไร แก้อย่างที่พูดให้ฟังนี้แล้วนะ ! นี่ปัญหาเดียว ยังมีปัญหาอีกเยอะไปข้างหน้าก่อน

ถาม : ๓๔๐. เรื่อง “จิตหวนคิดถึงอารมณ์ธรรมที่เคยสัมผัสตลอด วางความคำนึงนี้แล้วเข้าถึงจิตแบบนี้ไม่ได้อีกเลย ขอความเมตตาจากอาจารย์ชี้แนะด้วยครับ”

หลวงพ่ : นี่คือคำถามนะ โอ้โฮ.. ยาวเหยียดเลย

ถาม : ขอเล่าการปฏิบัติที่เป็นผลให้อาจารย์ฟังก่อนครับ คือผมจับลมหายใจไปเรื่อยๆ มันก็เกิดจิตอะไร มันก็นอนหายใจแบบเมื่อโลก “ทำไมมันปวดวะ” พูดในใจของเราเอง รู้ลมหายใจของเราเอง เมื่อความปวดนั้น พูดหายไปในหัวใจ คิดว่ามันปวดทำไมมันถึงปวดขนาดนี้ (เขาบอกว่าเขาป่วยใจ)

“เออ.. ใจทุกซ์ มันอยู่ของมันนี่หว่า กายนอนอยู่อย่างนี้” (แขนเขาหักนะ เขาบอกแขนเขาหัก) “มึงปวดกูไม่เห็นปวดเลย” มันก็หมุนย้อนพิจารณาไปมา เออ.. นี่กาย ! นี่ปวด ! นี่กู ! ย้อนไปมาอย่างนี้ จิตรวมพับ ! กายลงไปกองอยู่ ทุกซ์แยกทวีปออกจากจิต สักแต่ว่ารู้อยู่ไม่สนใจอะไรเลย กายกองอยู่ ทุกซ์แยกออกต่างหาก จิตไม่หมายหาเจ้าของ จิตรู้ๆ สติเต็มเปี่ยม รู้ไม่มีหมายตัวตน บรรยายเป็นคำพูดไม่ได้เลย ประจักษ์ใจ

พอจิตถอนมันบอกตัวเองว่า “นี่เองจิตไม่มีทุกซ์เจือปนใดๆ เลย” บรรยายเป็นคำพูดไม่ถูก มันมหัศจรรย์อย่างยิ่ง แล้วมันยกอาการกระเพื่อม ในการไม่พอใจในอาการปวดออกมาพิจารณา เห็นเป็นอาการกระเพื่อมที่จิตไปยินดียินร้ายกับทุกซ์อันเนื่องมาด้วยกาย

หลังจากวันนั้นมา นี่แหละสุขที่มีมาในโลกนี้มันไม่มีความหมายใดๆ เลย นี่มันทุกซ์ล้วนๆ จริงๆ แล้วพระพุทธเจ้าพูดจริง สอนของจริง สมานจริง ใจที่ว่าไม่ใช่เรา

ไม่ใช่ของเรา มีอาการเป็นแบบนี้เอง เป็นความรู้ประจักษ์ใจ (หลังจากนั้นหายปวดแขน โดยมหัศจรรย์ ใจสบายโล่งไปหลายวัน นั่งดูนกดูไม้อย่างมีความสุขแบบไม่มีมาก่อนเลย) จากนั้นก็กลับกลายเป็นเนื้อเดียวกัน เป็นกุเต็มๆ อย่างเดิม !

หลวงพ่ : เขาพูดเองนะ (หัวเราะ)

ถาม : จากนั้นมันก็เป็นเนื้อเดียวกัน เป็นกุเต็มๆ อย่างเดิม.. หลังจากนั้นก็มีความคิดแปลกแยกกับกาย พยายามพิจารณาอารมณ์ของจิตในใจตลอด มันคิดเรื่องกายภายในหัวตลอดมา และนึกถึงจิตที่ได้สัมผัสความสงบตลอดมา วางความคำนึงถึง วางความสงบนั้นลงไม่ได้ แต่ก็ไม่สามารถเข้าถึงความสงบละเอียดขนาดนี้ได้ อีก คราวนี้ไอ้จิตที่ไม่เคยรู้สึกตัวเองมันก็มายุ่ง มันเลยเห็นว่ามึงนี่ยุ่งจริงๆ

ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมากระผมรู้สึกว่ สิ่งสัมผัสถึงความสงบแบบนั้นเป็นหลักใจ ให้ปฏิบัติทาน ศีล ภาวนา เรียกได้ว่าอะไรที่พระพุทธเจ้าสอนให้กำหนดใจทุ่มทั้งชีวิตเลยด้วยความเชื่อมั่นจากความมหัศจรรย์ของจิตที่ได้สัมผัส แต่ ! ที่เป็นอุปสรรคไม่สามารถทำให้จิตสงบได้อีก เพราะจิตมันฟุ้งซ่านไปคิดคำนึงถึงความสงบละเอียดที่เคยสัมผัสมา ผมควรปฏิบัติอย่างไรครับ

หลวงพ่ : นี่อันนี้อย่างที่พูดเมื่อกี้เลย เวลาคนเขาไถนา เขาทำของเขาเนี่ยเขาทำของเขาด้วยไม่มีเป้าหมายใจ เขาทำของเขาด้วยเจตนาบริสุทธิ์ของเขา

เวลาภาวนา มา เพราะว่าเขายกกว่าเขาประสบอุบัติเหตุ แขนเขาหักแล้วมันปวดมากๆ เขายกกว่ามันไม่มีทางออก เขาก็ต้องพิจารณาปวดนั้นไป พิจารณาปวดเพราะมันไม่มีทางออก คำว่าไม่มีทางออกแล้วพิจารณาไป โดยที่เหมือนกับเราคนจนตรอกแล้ว เพราะเวลาถึงที่สุดแล้วถ้าจิตมันปล่อยวางได้ มันก็มีอาการแบบนี้.. เวทนาไม่ใช่เรา เราไม่ใช่เวทนา กายไม่ใช่เรา เราไม่ใช่กาย ความเห็นของเขาเป็นอย่างนั้นแล้วจิตมันลงได้

ความลงได้เพราะอะไร ความลงได้แบบนี้เพราะจิตของเรายังไม่สงบ มันยังไม่เป็นสมาธิพอ อย่างเช่นนักบวชเรานี้ละ ผู้ที่ปฏิบัติเราทำความสงบของใจเข้ามาก่อน พอใจมันสงบแล้วเราออกพิจารณากาย เวลาใจสงบแล้วบางทีมันพิจารณาไม่ได้ เพราะมันไม่รู้จะพิจารณาอะไร อย่างสมมุติถ้าเราสงบไปแล้วนะ แต่คนนี่คนป่วย คนนี่คนป่วย

เขาจนตรอก เขาไม่มีทางออกอยู่แล้ว ฉะนั้นเขาพิจารณาเวทนาเข้ามาเลย เขาพิจารณาโดยเนื้อหาสาระเข้ามาเลย ถึงที่สุดแล้วเวลาเขาปล่อย

ปล่อยคืออะไร ปล่อยคือสมณะไง เพราะใจเขาไม่มีความสงบมาก่อนใช่ไหม เพราะเขาเป็นคนป่วยใช่ไหม แต่อย่างพวกเรพวกนักบวช พวกเราปฏิบัติ เราทำความสงบของใจเข้ามาก่อน พอใจมันสงบแล้ว พอใจสงบแล้วใจมันออกพิจารณาภายนอก พิจารณาภายนอกมันเป็นวิปัสสนา

นี่ไงถ้าจิตสงบแล้วจะไปวิปัสสนา ถ้าจิตยังไม่สงบ ความสงบนั้นเป็นสมณะ.. ที่ว่า พุทโธ พิจารณาภายนอก พิจารณาอะไรก็แล้วแต่ ใช้ปัญญาขนาดไหน ผลของมันคือสมาธิทั้งหมด ของๆ มันคือสมณะทั้งหมด ถ้าผลของมันคือสมณะแล้ว จากสมณะแล้วจะยกขึ้นวิปัสสนา ถ้าวิปัสสนาไปแล้วนี่มันพิจารณาของมันไป

นี่พูดถึงผลของมันก็เป็นสมาธิใช่ไหม สมาธิอย่างหยาบ สมาธิอย่างกลาง สมาธิอย่างละเอียด ฉะนั้นพอเป็นสมาธิอย่างละเอียดแล้วอันนั้นมันดีมาก ดีมากเพราะว่ามันเป็นปัจจัยตั้ง มันเป็นสันตสิกขุโก.. ใจของใครก็แล้วแต่ ถ้าปฏิบัติแล้วเจอสิ่งสภาวะแบบนี้ นี่พูดกันรู้เรื่อง พูดกันง่าย คนอย่างนี้ฟังเทศน์เป็น เวลาครูบาอาจารย์พูดนะ โอ้อโฮ.. ไข่เลย ! ไข่เลย ! แต่ถ้าคนภาวนาไม่เป็น เวลาพูดไปนะเขาจินตนาการไปอีกเรื่องหนึ่ง ครูบาอาจารย์ท่านพูดอีกเป้าหมายหนึ่ง

ที่ปัจจุบันนี้ที่มีปัญหาในวงการปฏิบัติเป็นอย่างนี้ เป็นที่ว่าครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรมท่านก็พูดภาษาธรรม โอ้คนฟังนี่มันฟังภาษาโลก ภาษาโลกคือภาษาวิทยาศาสตร์ ภาษาที่ความรู้สึกของตัว มันเอาภาษาโลกไปจับภาษาธรรม คือมันพูดกันคนละภาษาแต่มันรู้เรื่องกันนะ เพราะอะไร เพราะสมมุติอันเดียวกัน อย่างเราคนละภาษานี้พูดกันไม่รู้เรื่องหรือ คนละภาษาก็ต้องเป็นคนละภาษา แต่ก็พูดเรื่องนั้น

นี่ก็เหมือนกัน ครูบาอาจารย์ท่านเป็นธรรมท่านพูดภาษาธรรม.. ภาษาธรรมก็พูดว่า เวลามันปล่อยขึ้นมาเป็นอย่างนั้นๆ โอ้ภาษาโลกเวลามันปล่อย ปล่อยก็สร้างอารมณ์ปล่อย เห็นไหม ภาษาโลกเป็นวิทยาศาสตร์เพราะพิสูจน์ได้ไง ก็มันปล่อยอย่างนี้ไง มีผู้ปล่อย มีผู้รับรู้ มันพูดไปหมดเลยแต่เป็นภาษาโลก นี่ภาษาธรรม.. ที่มีปัญหากันอยู่ใน

ปัจจุบันนี้ในวงปฏิบัติอยู่ตรงนี้ ! ตรงที่วุฒิภาวะของลูกศิษย์มันถึงหรือยัง วุฒิภาวะของมันเข้าใจธรรมะหรือยัง

ถ้ายังไม่เข้าใจธรรมะ เวลาครูบาอาจารย์ท่านสอน เห็นใหม่ อย่างพระพุทธเจ้าสอนนี่อนุปปพิททา พุคถึงทาน ศีล เรื่องเนกขัมมะ ก็พูดให้โลกเข้าใจ ถ้าโลกเข้าใจแล้วพอพิจารณาอริยสัจแล้วมันจะเข้ามาสู่นี้แล้วเข้ามาพิจารณากาย พิจารณากาย.. ทีนี้พอพิจารณากายๆ เหมือนทางโลกเลยจ้างเขาทำงาน

นี่ก็เหมือนกัน เวลาพิจารณากายก็จ้างความคิดทำงาน เราไม่ได้ทำนะ เวลาเป็นสมาธิคือสมาธิแพะ ! ถ้าสมาธิจริงๆ ก็คือตัวมันเป็นสมาธิ ใจนี่สมาธิที่ความคิดใจ สมาธิที่ความว่าง ว่างๆ คือสมาธิ ก็เอาสมาธิไปแขวนไว้ที่ว่างๆ แต่กูไม่มีสมาธินะแต่กูว่างๆ เพราะอะไร เพราะความคิดมันว่างได้ ความคิดมันฟังชานได้ ความคิดมันก็ว่างได้ ก็เอาสมาธิไปแขวนไว้ที่มันก็เป็นสมาธิแพะ ไม่ใช่สมาธิจริงอีก แล้วเวลาปฏิบัติไปก็เอาแพะไปปฏิบัตินะ เอาความคิดไปปฏิบัติมันไม่ใช่ความจริงของมัน แต่ถ้าเป็นนักบวชเรานี้สงบเข้ามาก่อน สงบเข้ามาก่อน นี้อย่างนี้สงบแล้ว

นี่พิจารณากายๆ ที่ว่ามหัศจรรย์ๆ มันจะมหัศจรรย์มากกว่านี้ ถ้าจิตมันลงไปนะ มันมหัศจรรย์มากกว่านี้.. ถ้ามหัศจรรย์มากกว่านี้ เราทำของเราต่อไปแล้วมันจะไม่ได้ อย่างเก่าอีกเลย ไม่ได้อย่างเก่าก็เหมือนเมื่อกี้นี่ เพราะมัน ไปยึดนี่ก็ยึดอันเดิมนั้น

เราเสียดาย เห็นใหม่ คนแก่นี่เสียดายตอนเป็นวัยรุ่นไม่ยอมแก่ คนแก่นี่เสียดายตอนวัยรุ่น จะนั่นพอแก่มาแล้วเราเสียดายความเป็นวัยรุ่นซะใหม่ ใจนี่ก็เหมือนกัน ความคิดหนึ่งมันก็อารมณ์ความรู้สึกหนึ่ง มันก็เหมือนตอนเด็กๆ แล้วพอพัฒนาขึ้นมา มันก็จะโตขึ้นมาๆ เราก็ไม่ยอมโตนะ ไปคิดแต่อารมณ์นั้นนะ จะไม่ยอมแก่ไง จะเป็นวัยรุ่นตลอดชีวิต มันเป็นไปไม่ได้มันต้องแก่ พอมันต้องแก่ เพราะมันยังแก่มันยังมีวุฒิภาวะนะ

ผู้เฒ่าผู้แก่ประจำหมู่บ้านชาวบ้านเขาเคารพนะ ใครมีปัญหาเขาจะเรียกผู้เฒ่า ผู้เฒ่านี้มาไกล่เกลี่ย ผู้เฒ่ามาไกล่เกลี่ยเพราะเขาเคารพผู้เฒ่า เพราะผู้เฒ่าผ่านโลกมานานรู้ถูกรู้ผิด จิตใจของเราจะเป็นผู้เฒ่าไปข้างหน้า มันไม่ยอมไป พอไม่ยอมไปมันก็ไปติด เห็นใหม่ พอไปติด.. แต่เป็นอุปสรรคที่ไม่สามารถทำให้จิตสงบได้ เพราะจิตฟังชานไปคิดถึงแต่ตอนที่มันละเอียดย มันไม่ยอมแก่ มันจะเป็นวัยรุ่นตลอดชีวิตใจ

ฉะนั้นสิ่งใดที่ผ่านไปแล้วปล่อย อันนี้มันเป็นคุณสมบัติ คุณสมบัติที่ว่าดี ดีที่จิตได้สัมผัส จิตได้สัมผัสแล้วก็วางไว้ พอวางไว้เราก็อำนาจของเราต่อไปข้างหน้า ต่อไปข้างหน้าที่ตั้งสติ สิ่งที่เกิดขึ้นมานั้นนะ เวลาทำเองนี้ทำไม่ได้ เวลาทำเองนี้ทำไม่ได้.. แต่ที่ทำได้นี่เพราะความเจ็บไข้มันบังคับ มันหนีไม่ได้มันถึงผู้ ผู้จนเป็นอย่างนี้ไง

อย่างที่พูดเมื่อที่ว่าสัจจะ ! สัจจะ ! ถ้าผู้มีสัจจะ เห็นไหม ทำอะไรก็ทำจริง แล้วมันจะได้ผลจริง ถ้าเรามีสัจจะนี้เราผู้จริงแล้วจะได้ผลจริง อันนี้เขาต้องผู้เพราะว่าความเจ็บไข้ได้ป่วยนั้นบังคับ เพราะหนีไม่รอด เพราะพิจารณาความเจ็บไข้ได้ป่วย ความปวดอันนั้นมันถึงเห็นความจริงขึ้นมา

นี่ไง ! นี่ไงถ้ามันทำจริงมันได้จริง เห็นไหม นี่ขนาดที่ว่ามันไม่มีทางหนี มันต้องเผชิญหน้า แล้วพอเผชิญหน้ามันถึงได้ผลอันนี้ออกมา ถ้าได้อันนี้ออกมาแล้วเราทำต่อไป ฉะนั้นมันต้องวิฤตติขนาดนั้นหรือ วิฤตติขนาดนั้น.. วิฤตติหมายถึงว่าจิตมันจะลงลึกขนาดนั้น มันจะได้ประโยชน์ขนาดนั้น

“กระผมควรปฏิบัติต่อไปอย่างไรครับ”

ปฏิบัติต่อไป ปฏิบัติกำหนดพิจารณาสติปัญญา ๔ พิจารณากาย เวทนา จิต ธรรม แล้วพิจารณาพุทโธ ใช้พุทโธแล้วทำให้จิตสงบ เพราะคำว่าพิจารณานี้มันต้องจิตสงบก่อน ถ้าเราไม่สงบเราจะเอาอะไรมาพิจารณา ฉะนั้นทำความสงบของใจขึ้นมาแล้วค่อยมาพิจารณาใหม่

สิ่งนี้เพราะอะไรรู้ไหม เพราะว่าตอนนี้มีคนๆ หนึ่งมีเงินอยู่ ๕ บาท พอใช้เงินนั้นหมดแล้วมาถามว่าหลวงพ่อบ้างอย่างไร ใ้อันนี้ก็เหมือนกันมันภาวนาผ่านไปแล้วไง แล้วถ้าเวลาแก่ก็จะไปเอา ๕ บาทนั้นกลับคืนมา ก็เอ็งใช้หมดไปแล้ว เงินมีเท่าไรมันใช้หมดไปแล้วใช้ใหม่ การพิจารณาต่อไปก็คือหาเงินก่อน แล้วได้เงินแล้วเราก็อ้อมมาใช้กันใหม่

นี่ก็เหมือนกัน ทำอย่างไร ! ทำอย่างไร ! ใ้อเงิน ๕ บาทคืออารมณ์ที่ผ่านมา คือพิจารณากายมันปล่อยวางหมดแล้วนะวางไว้ ไม่เกี่ยวแล้ว คือเราใช้มาแล้ว เราผ่านมาแล้ว เป็นอดีตมาแล้ว วางแล้วแล้วเอาปัจจุบันนี้ เอาปัจจุบันนี้ตั้งสติ ตั้งสติแล้วกลับมา

พูดอะไรก็ได้ พิจารณาความเจ็บความปวดอะไรก็ได้ พิจารณาเวทนาก็ได้ ถ้ามันสงบแล้วนะ รักษาไว้จนชำนาญในวิถีสรี รักษาไว้

รักษาไว้คือตั้งที่เหตุนี้ มันสงบเข้ามาอีก สงบอย่างที่ว่าจะเอียนนั่นแหละ แล้ว ออกใช้พิจารณา ออกพิจารณากาย พิจารณาเวทนา พิจารณาจิต พิจารณาธรรม หัดทำอย่างนี้ ! หัดทำอย่างนี้.. หลักเป็นอย่างนี้ แต่วิธีการ อุปสรรค หรือจรดนิสัยของคนมัน แตกต่างหลากหลาย แล้วค่อยๆ ทำไปมันจะได้ผลกับเรา

ใครจะเดินหน้า ใครจะเป็นพระอรหันต์ไปทั้งโลกแล้วก็ช่างเขา เราจะอยู่ของเราคนเดียว เราจะไม่เป็นพระอรหันต์ เราก็จะปฏิบัติพิจารณาของเราไป ไอ้คนที่มันไป ช่างหน้าเป็นพระอรหันต์หมดแล้วสาธุ.. ให้มันเป็นไป เราไม่ตามคนบ้าแล้วกัน อรหันต์ บ้าให้มันไปก่อน เราอยู่ของเรา ไม่อย่างนั้นมันล้าละลึงไง เขาเป็นอรหันต์ทั้งโลกแล้ว เรายังไม่ได้เป็นเลย อู้อู.. มันจะรีบไง มันทำให้เราเสียหายนะ

โลกนี้เขาจะเป็นพระอรหันต์ทั้งโลก เชิญเลยสาธุ.. ให้มันไปซะ แล้วเราปฏิบัติ ของเรา เราเอาความจริงของเรา นี่ทำความสงบของใจของเรา แล้วพิจารณาของเรา เอาความจริง เอาข้อเท็จจริงของเรา มันเป็นปัจเจกตั้ง มันเป็นสันตสิทธินิโค ให้ปฏิบัติอย่างนี้

ข้อ ๓๔๑. อันนี้เวลาคนที่เขาเห็นแก่เราเขาก็เขียนมาอย่างนี้ไง

ถาม : นมัสการหลวงพ่อกับ อาจารย์ตายไปแล้วแล้วใครจะสานต่อ หนูอยากให้ หลวงพ่อสานต่อ หนูคิดว่าคนเป็นล้านจะร่วมบุญกับหลวงพ่อ

หลวงพ่อก : ข้อ ๓๔๑. คนคิดด้วยจิตบริสุทธิ์ คิดด้วยความไร้เดียงสา หลวงปู่มัน ครูบา อาจารย์ของเรานี้เป็นความจริงนะ แล้วท่านอยู่กับโลก ท่านรู้ว่าโลกนี้มันดาบสองคม การ ทำความดีมันก็ต้องมีหลักมีเกณฑ์ของมัน ไม่ใช่เราคิดว่าเรามีดีเหมือนเศรษฐีบ้า มีเงินก็ จะอวดเขานี่ตายหมดเลย เศรษฐีถ้าเขามีหลักของเขา เขามีเงินขึ้นมาเขารู้จักใช้สอยของเขา เขาเอาเงินของเขาเป็นประโยชน์ได้นะ

นี่ไม่ได้ดีเตียนใคร นี่เพียงแต่ว่าเขามีความเห็นอย่างนี้ เวลาเขาเขียนมาเรารู้เลยว่า คนถ้าเขาฟังธรรม หรือเขาฟังสิ่งใดแล้วเขาเป็นประโยชน์เขาจะคิดอย่างนี้ อย่างเช่นเรานี้ เราหิวกระหาย แล้วเราได้ค้ำน้ำค้ำท่าที่ไหนที่มันสดชื่น เราก็อยากให้คนอื่นได้ค้ำกัน อย่างนี้ แต่ ! แต่เขาคิดว่าน้ำของเราเนี่ยน้ำที่เจือด้วยยาพิษหรือเปล่า เขาไม่ไว้ใจนะ เราเอาน้ำอย่างดีไปให้เขาเลยนะ เขาหาว่าเราจะวางยาพิษเขาซะ

เวลาจิตใจเขาไม่สะอาดเขาคิดของเขาอย่างนั้น แต่เราไม่รู้ได้เลยว่าคนนั้นเขาคิดอะไรกับเรา แต่เราก็ปรารถนาดีกับคนทั้งโลก แล้วเราก็จะไปช่วยเหลือเจือจานเขา แต่เขาก็หาว่าเราจะไปทำร้ายเขา แต่ถ้าจิตใจเขาพลิกแล้ว เป็นประโยชน์แล้ว นั่นเป็นประโยชน์ของเขา นี่คือการจะช่วยเหลือคนไฉ

เราจะช่วยเหลือเขา เราคิดว่าเราจะไปช่วยเหลือเขา เขาจะดีใจพร้อมใจจะคิดว่า เป็นความดีหรือ แต่การจะทำงานมันต้องเป็นอย่างนี้ การช่วยเหลือคนมันต้องรอจังหวะ มันต้องดูความพร้อมว่าเขาพร้อมไหม เขารับไหมแล้วเราค่อยทำ อันนั้นอีกเรื่องหนึ่งนะ

ฉะนั้นเวลาเขาเขียนมาอย่างนี้เราก็สาธุ.. แต่กูไม่บ้ากับมึง กูทำของกูไปอย่างนี้ เพราะไปแล้วพากันไปตายหมดใจ ความสำเร็จสานี้นี่พาพวกเราไปตายหมดนะ อย่างนี้ถือว่าไร้เดียงสาทางโลก ถ้าไร้เดียงสาใครก็ว่านั่นก็ดี นี่ก็ดี แล้วเราก็เชื่อเขาไป มันเป็นการไร้เดียงสา แล้วเราก็จะไปเจออุปสรรคข้างหน้า

ถาม : ๓๔๒. เรื่อง “ตัวหมูนเวลาสวดมนต์”

เดิมสวดมนต์ตามคลื่นวิทยุ ๑๐๓.๒๕ เปลี่ยนตามคำแนะนำของพระรูปหนึ่ง ให้สวดเองไม่ต้องฟังจากวิทยุก็ยังมีหมูน ตอนนี่เดินจงกรม ฟังเทศน์ สวดมนต์ ๑๐๓.๒๕ แล้วก็เปิดหนังสือสวดมนต์พร้อมกับเดินไปด้วย สวดตามวิทยุไม่ต้องเปิดหนังสือ เคยสวดมนต์ตอน ๒ ทุ่มตามคลื่นวิทยุ ๑๐๓.๒๕ ตื่นมาอีกครั้งตอนเที่ยงคืนก็นั่งพับเพียบ มือกราบหมอน หน้าผากบนมือตอนหลับเหมือนตกลงไป ไม่เหมือนกับนอนปกติที่เบลอหลับไป

หลวงพ่อก : เขาว่าตัวเขาหมูน นี่ตัวหมู.. วันนั้นเราก็ตอบเรื่องตัวหมูนี้ไป คำว่าตัวหมูของเรานี้นะ เขาว่าเขาไปตรงกับพระองค์หนึ่งเขาสอนเรื่องสมาธิหมู หมูเพื่อมารู้เรื่องรักษาโรค เราบอกว่าปวดหัวเลย

พระพุทธเจ้าไม่ได้สอนสมาธิหมูรักษาโรค พระพุทธเจ้าสอนศีล สมาธิ ปัญญา.. สมาธิให้เกิดปัญญาเพื่อชำระกิเลส ฉะนั้นไอ้คำว่าตัวหมูของเรามันเป็นความจนตรอกของจิตของคน ถ้าจิตของคนบางคนเป็นแบบนี้ เราถึงบอกว่าถ้าเป็นแบบนี้ ถ้าจิตมันสงบได้ ถ้าสงบจนมันไม่หมุนก็จบ แต่ที่ว่าพอบอกว่าจิตหมุนปั๊บ ก็เลยกลายเป็นว่าเราเห็นด้วยกับพระองค์นั้นว่าสมาธิต้องหมุน

ไม่ใช่ ! ไม่ใช่ ! สมาธิไม่ได้หมุน ถ้าหมุนเป็นสมาธิได้อย่างไร แต่ที่เขาหมุนนี้เขาจะหมุนลงสู่สมาธิ เขาไม่ใช่สมาธิหมุน บางคนนี่โคลงอยู่ นั่งโคลงตัวโคลงขนาดไหน เราตั้งสติอยู่แล้วมันจะหาย จิตนิสัยของคนมันไม่เหมือนกัน จิตของคนไม่เหมือนกัน แต่ถ้าเราจะแก้คือแก้ให้ไม่หมุนว่าอย่างนั้นเถอะ ! คือแก้ไม่ให้หมุน ถ้ามันจะหมุนมาอย่างไรก็แล้วแต่ สุดท้ายแล้วมันต้องสงบไม่ใช่หมุน ไม่ใช่หมุนไม่ใช่อะไรทั้งสิ้น แต่ก่อนจะว่ามันจะเข้า มันจะหมุนมาอย่างไรเราก็แก้ตรงนั้นเข้ามา

ฉะนั้นถ้ามันอย่างนั้นปั๊บเราต้องฝึก ถ้าบางคนเราไม่เป็นอย่างนั้น เห็นไหม “เวลาสวดมนต์ไปแล้วตามวิทย์ไป นี่พระรูปหนึ่งบอกให้สวดเองเลยไม่ต้องฟังวิทย์มันก็ยังหมุน”

ถ้ามันหมุนเราก็ไม่สวด พุทโธเอาเฉยๆ ก็ได้ ตั้งสติก็ได้ เราแก้ไขของเราไปเรื่อยๆ ถ้ามันหมุนแล้วมันเป็นประโยชน์ อย่างเช่นเราต้องกินข้าว ข้าวนี้เรากินข้าวหอมมะลิ แต่อีกบ้านเขากินข้าวกล้อง แล้วข้าวหอมมะลิกับข้าวกล้องใครถูกล่ะ

เราอยู่ที่นี่ข้าวหอมมะลิใช่ไหม เพราะชุมชนนี้เขากินอย่างนั้น ท้องตลาดมีอย่างนั้นเราก็กินอย่างนั้น แต่อีกชุมชนหนึ่งเขาชีวิตเขากินข้าวกล้อง เขาหาซื้อได้ เขาอยู่ใกล้กับวัดดูดีอย่างนั้นมันก็เป็นอย่างนั้น ไอ้นี้ก็เหมือนกัน สิ่งที่ว่านี้ข้าวกล้องกับข้าวหอมมะลิมันแตกต่างกันอย่างไร มันแตกต่างกันที่คุณภาพ แต่เวลากินแล้วมันก็อึดเหมือนกัน

นี่ก็เหมือนกัน มันจะหมუნหรือจะไม่หมუნ ผลของมันไม่ใช่อยู่ที่ข้าวกล้องหรือข้าวหอมมะลิ ไม่ใช่หมუნหรือไม่หมუნ มันอยู่ที่ว่าอิมหรือเปล่า ลงสมาธิหรือเปล่า ทำให้มันลงสู่สมาธิ ไม่ใช่ว่าสมาธิหมუნ เราพูดถึงว่าเขาหมუნอยู่ใช่ไหม แล้วเราพยายามอธิบายบอกว่าถ้าหมუნต้องแก้ แก้หรือว่าถ้ามันหมუნมา ถ้ามันลงสู่สมาธิได้ อาการหมუნลงสู่สมาธิ นั้น เราว่าข้าวอะไรก็ได้ ถ้ากินแล้วมันมีความอิมก็ใช้ได้ ! ก็ใช้ได้ ถ้าข้าวอะไรกินแล้วอิม กินแล้วเราดำรงชีวิตได้ก็ใช้ได้

อาการอย่างไร พิจารณาอย่างไรให้มันลงสู่สมาธิก็ใช้ได้ แต่ไม่ใช่ที่ว่าข้าวใครคิดกว่าข้าวใคร คืออาการหมუნหรือไม่หมუნมาเถียงกัน ไม่ใช่ ! ไม่ใช่ ! อันนี้พูดถึงว่าตัวหมუნเวลาสวดมนต์ ฉะนั้นถ้าสวดมนต์แล้วเราตั้งใจสวดมนต์ ตั้งสติให้ดี ๆ สวดแล้วจบ จบแล้วเราก็มานั่งสมาธิภาวนาของเราไป ไม่ใช่เวลาสวดมนต์แล้วตัวหมუნ แล้วก็ไปสวดมนต์ก็หมუნกับมัน แล้วจะแก้ให้มันหายหมუნ มันอีกวาระหนึ่งใช่ไหม

ถ้ามันมีปัญหาว่างเลย เราพลิกไปอย่างอื่น อย่างเช่นเราจะเดินทางนี้ตัวหมด ตัวหมดแล้ว พอตัวหมดเขาบอกว่ามีรถเขามารับเราไป เราบอกว่าไม่ไปเราจะไปรถเมล์ อ้าว .. ตัวหมดแล้ว แต่มีคนใจคืออยู่ เขาเอารถมารับเราไปเราก็ไปกับเขา เราก็ถึงเหมือนกัน.. ไอ้นี้ก็เหมือนกัน ถ้าสวดมนต์แล้วมันหมუნ หมุนก็พักไว้ทำอย่างอื่นจบ !

อันนี้มันไม่ใช่เรื่องนะ แต่มันถามมาแล้วนะ

ถาม : ๓๔๓. เรื่อง “ควรรุ่งเรื่องของคนอื่นไหม”

หลวงพ่ : เรื่องของพี่น้องเขานะ กล่าวถึงน้องสาว

ถาม : ปัญหาของหนู ถามหลวงพ่เป็นทางโลก หนูไม่ทราบจะจัดการเรื่องนี้ได้อย่างไร คือน้องสาวหนูแต่งงานมีสามีมาเกือบ ๑๐ ปี แล้วเขามีปัญหาในครอบครัวของเขา..

หลวงพ่ : แล้วนี่เขาบอกว่าเขาจะไปช่วยน้องสาวเขา แก้ไขเรื่องน้องสาวเขา ปัญหานี้มันปัญหาในครอบครัวเขาเราไม่พูด

ถาม : ๑. หนูควรไปยุ่งเรื่องของเขาดีไหมคะ โดยไปสืบให้รู้เรื่องเลย จะเท่ากับไปยุ่ง
 เกี่ยวกรรมของน้องสาวที่ใช้กับสามีหรือไม่

หลวงพ่ : อันนี้มันก็ยุ่งเกี่ยวแหละ

ถาม : ๒. และถ้าปรากฏว่ามีผู้หญิงคนอื่นจริง ควรจะให้น้องสาวหนูทำอย่างไร

หลวงพ่ : เขาคิดถึงครอบครัวของน้องสาว ควรจะบอกน้องสาวหรือไม่.. ไอ้กรณี
 อย่างนี้นะมันเป็นเรื่องในครอบครัว คำว่าครอบครัวมันเป็นสายเลือด พี่น้องเรานี้เราจะรัก
 ของเราหรือไม่รักละ แต่ถ้าเราทำสิ่งนั้นให้ประจักษ์ คือว่าไม่ให้ญาติพี่น้องเราโดน
 หลอกหลวง มันก็เป็นความสมควร แต่ที่นี้มันต้องมาดูตรงนี้ว่า ถ้าเราเอาสิ่งที่มันเป็น
 ข้อเท็จจริงมาบอกน้องสาวเราแล้วนี้ น้องสาวเรารับได้ไหม น้องสาวเรารับได้ไหม

คือบางทีกรรมของคน ข้อเท็จจริงเขาก็ไม่รับนะ อะไรเขาก็ไม่รับ ทุกอย่างเขาก็ไม่
 รับ เราก็ไปทำความทุกข์ให้เขาเพิ่มมากขึ้น แต่เราจะต้องค่อยๆ แก้ไข ต้องทำความเข้าใจ
 ให้เขาเข้าใจก่อนว่าควรเป็นอย่างไร แล้วเขารับได้มากน้อยแค่ไหน แต่ถ้าคนจิตใจ
 เข้มแข็งนะ ด้วยเหตุผล เราต้องยอมรับเหตุผลว่าความถูกต้องนั้นถึงถูกต้อง

นี่เป็นเรื่องพุทธศาสนา พุทธศาสนาเรื่องเหตุและผล แต่ที่นี้มันมีเรื่องของกรรมเข้า
 มาซ้อน เรื่องของกรรม พอเรื่องของกรรม คนเรานี้จะเวลาหมดเวรหมดกรรมนะ เฮ้อ !
 ต่างคนต่างจบกันซะที แต่ถ้าไม่หมดเวรหมดกรรมนะ มันก็ทนอยู่อย่างนั้นละ มันจะต้อง
 ทนอยู่อย่างนั้นละ แต่ถ้าวันไหนมันหมดเวรหมดกรรมนะ หูตาสว่าง เฮ้อ ! เลิกกันเสียที

อันนี้ก็เหมือนกัน ถ้ามันเป็นเวรเป็นกรรมของเขา แล้วมันยังไม่ถึงเวลา เราไปพูด
 อย่างไม่เชื่อเราหรอก แล้วถ้าไม่เชื่อแล้วนี้เราจะไปทำลายเขาไหม นั่นมันก็เป็นอีก
 เรื่องนะ แต่นี้เราจะพูดประเด็นถ้าเราเป็นคนๆ หนึ่งในครอบครัวนี้ หรือครอบครัวอื่นก็
 แล้วแต่ เราจะคิดของเรารอบด้าน รอบด้านว่ามันเป็นหน้าที่ของเราไหม

มันเป็นครอบครัวของเรา นี่มันเป็นตระกูลของเรา เราจะรักษาตระกูลของเรา
 อย่างไร อันนี้เป็นหน้าที่ แต่เวลาเราจะไปแก้ไขมันอยู่ที่ยุทธวิธีแล้ว อยู่ที่เทคนิคว่าเราควร
 ทำอย่างไรนั่นอีกเรื่องหนึ่ง แต่โดยหลักนี้ยุทธศาสตร์เราต้องทำ เพราะเป็นที่พี่น้อง
 เป็นญาติ เป็นเครือญาติกัน

โดยยุทธศาสตร์ต้องทำ ! แต่โดยยุทธวิธีเราจะหาวิธีทำอย่างไรให้ไม่กระทบกระเทือนกันเกินไป คือทำแล้วให้มันเป็นผลบวก คือให้มันเป็นสิ่งที่ดีงามทั้งหมด แต่ถ้าโดยยุทธศาสตร์ต้องทำ แล้วก็ซื้อบ่อเข้าไปทำนะมันแตกแยกหมดคนะ ในตระกูลเราก็แตกแยก ในครอบครัวก็แตกแยก มันอะไรก็แตกแยก.. โดยยุทธศาสตร์ต้องทำ ! ต้องทำ ! เพราะเป็นพี่เป็นน้องกัน แล้วเขามาหลอกหลวงน้องสาวเราตลอดไปอย่างนี้ เราต้องทำ

นี่โดยยุทธศาสตร์ แต่โดยยุทธวิธีไปหาทางเอาเอง ไปหาทาง ไปหาทางเอาเอง ไปสมควรแค่ไหน ทำอย่างไร เพราะตระกูลของเรา น้องของเราให้เขาหลอกได้ใช่มั้ย น้องของเรา ตระกูลของเราให้คนมาปกคลุมอยู่ที่นี่มันทำได้ยังไง โดยยุทธศาสตร์มันตระกูลของเรา แต่โดยยุทธวิธีนะ เข้าไปนะเขายันออกมาเลยนะ เอ็งอย่ามายุ่งกับกู เพราะกรรมของเขา เขารักของเขา โดยยุทธศาสตร์นี่ของเราทั้งนั้นแหละ ก็พี่นี่เรา พอยุทธวิธีเข้าไปนะเขายันออกมาเลย เอ็งไม่ต้องมายุ่ง เพราะกรรมมันยังเป็นอย่างนั้นอยู่

นี่เวรกรรมเป็นอย่างนี้ พอเวลาเวรกรรมขึ้นมามันปิดหูปิดตาไปหมดเลย แต่ถ้าวันไหนมันเปิดหูเปิดตาดนะ ทำไมไม่บอกกูวะ ทำไมไม่บอกกูวะ โห้เอ๊ย.. บอกจนปากเกือบฉีกมันไม่ฟัง เวลามันหมดเวรหมดกรรมนะ อยู่.. ไม่บอกกันเลย ไม่บอกกันเลย เวลาพูดสว่างไม่ต้องสอนเขาก็รู้ เวลามันมีคบบอกทำอะไรมันก็ไม่ฟัง แต่ถ้าพูดมันสว่างนะไม่ต้องบอกมันก็รู้ ทำไมไม่บอกกันบ้าง ไม่บอกกันบ้าง แต่เวลาพูดมันมีคบบอคนะ ไปจ้าจี้จ้าไขมันยังไม่ฟังเลย

เราให้เห็นเรื่องเวรกรรมไง มันลึกลับอย่างนี้ มันมหัศจรรย์อย่างนี้ เรื่องกรรมนี้แปลกมาก คำว่าแปลกนี่มันไม่ใช่แปลกเพราะมันลอยมาจากฟ้านะ เราทำมากันเองทั้งนั้นล่ะ ไม่อย่างนั้นเราจะมาเกิดใหม่ นี่ถ้าเป็นเรื่องของคนอื่นเราก็ไม่เจ็บไข้ไหม พอมาเกิดเป็นลูกของเราเจ็บไหมล่ะ เจ็บนะ นี่กรรม.. เวลาเป็นเรื่องของคนอื่นไม่เกี่ยวนะ ถ้าเรื่องเป็นลูกเป็นหลานเราเจ็บ เจ็บ มันต้องให้เราเจ็บสิเพราะมันเป็นกรรมของเรา

ฉะนั้นพอกรรมของเราแล้วนี่ค่อยๆ แก้ พอกรรมของเราที่ว่ายังไม่ถึงตัวเรา เก่งกันทุกคนแหละ รอให้ถึงตัว (หัวเราะ) ยังไม่ถึงตัว พูดทุกคนนี่เก่งหมด พอถึงตัวแล้วจะรู้

นี่เรื่องของกรรม ฉะนั้นพระพุทธเจ้าถึงสอนว่า พระพุทธเจ้าเชื่อกรรม ! เชื่อกรรม ! ถ้าคำว่าเชื่อกรรมนะเราก็แก้ไขของเรา เราแก้ไขหมายถึงว่านั่นเรื่องของกรรม แต่ในปัจจุบันเราเกิดมาในพุทธศาสนา เกิดมาเจอองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดถึงเรื่องของกรรม

กรรม เห็นไหม กรรมนี้เป็นปัจจุบัน เราแก้ในปัจจุบันนี้ แก้ได้ แก้ได้ความเห็นได้ มันก็แก้ที่ปัจจุบันนี้ แล้วกรรมเขาก็ลดลงเบาลง นั่นก็เป็นเรื่องของการทำงานของเรา แต่ถ้ามันไม่ได้กรรมเขาเข้มข้น เราก็ได้ทำหน้าที่แล้ว เราเกิดมานี้เขาเจ็บเราก็เจ็บ เพราะเราเป็นญาติเป็นตระกูลกัน มีความกระเทียมก็กระเทียมถึงเราด้วย ต้องกระเทียมถึงเราด้วย แต่ถ้ามันกระเทียมแล้วเราจะแก้ไขอย่างไร

นี่ไงพระพุทธเจ้าสอนอย่างนี้ ไม่ให้เชื่อเทวดา อินทร์ พรหม ไม่ให้เชื่อใครเลย !

ให้เชื่อการกระทำ “ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว” เอวัง